

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Ефективна ЕКОНОМІКА

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

№ 5, 2013 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 339.1+339.9

*М. Ю. Макаренко,
магістр, студентка, НТУУ «КПІ», м. Київ*

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ ІТАЛІЇ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

*М. Makarenko,
MA, Student, NTUU "KPI", Kyiv*

COMPREHENSIVE ESTIMATION OF TRADE AND ECONOMIC RELATIONS BETWEEN UKRAINE AND REPUBLIC OF ITALY IN CASE OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

В статті розкрито сутність торговельно-економічних зв'язків у контексті сталого розвитку. Визначено їх роль та значення у світовому розвитку. Сформовано концептуальні підходи до комплексної оцінки торговельно-економічного співробітництва між Україною та Республікою Італія. На основі здійсненої комплексної оцінки співробітництва між двома країнами сформульовані висновки та розроблені рекомендації щодо пріоритетних напрямів його розвитку.

The paper deals with issues of trade and economic ties in case of sustainable development. Its role and importance in the world development are defined. Conceptual approaches to integrated assessment of trade and economic cooperation between Ukraine and the Republic of Italy are formed. Formulated conclusions and recommendations for prior directions of its development are based on the comprehensive assessment of cooperation between the two countries.

Ключові слова: *торговельно-економічні відносини, комплексна методика, державне регулювання, зовнішньоекономічні зв'язки, інвестиційне співробітництво.*

Keywords: *trade and economic relations, complex methods, government regulation, foreign economic relations, investment cooperation.*

Постановка проблеми.

Розвиток торговельно-економічних відносин є пріоритетним питанням країн усього світу у зв'язку з обмеженістю ресурсів. Розробка дієвого механізму ідентифікації торговельно-економічних зв'язків надасть можливість визначити пріоритети та удосконалити стратегії розвитку на макро-, мікро- та мезо- рівнях економічної діяльності. Аналіз українсько-італійського економічного співробітництва у період європейської інтеграції, як складової глобалізаційних процесів, є актуальним науковим питанням і важливим чинником практичної реалізації європейського напрямку зовнішньоторговельної політики України, зважаючи на вагомє місце Італійської Республіки в Європейському Союзі та НАТО.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження суті та природи торговельно-економічних відносин здійснили такі зарубіжні та вітчизняні вчені: Войтко С.В., Герасимчук В.Г., В.А. Дергачев, Ю.Г. Козак, М.І. Кравченко, В.І. Фомічев та ін. В роботах авторів визначаються та пропонуються різні аспекти природи та сутності зовнішньоекономічних зв'язків, але питання комплексної методики аналізу діяльності України та Італії залишається відкритим. Разом з тим, саме методика оцінки торговельно-економічних відносин для цих країн потребує уточнення, а варіація її використання – комплексності у зв'язку з постійними глобалізаційними процесами та інтеграційними утвореннями. Питанням відносин України та Італії займались: Р.В. Зацепілін, Л.Ф. Істратій, Г.С. Петрін, С.В. Скалозуб, Л.Д. Чекаленко, P.F. Cassini та інші.

Формування цілей статті. У статті поставлено за мету висвітлення сутності та природи торговельно-економічних відносин, розробка ефективних комплексних теоретико-методологічних аспектів оцінки зв'язків на прикладі України та Італії, визначення економічної реальності та практичних підходів і принципів розвитку економічної співпраці, що має вагомє значення для формування практичних стратегій, що визначають продуктивний конкурентоспроможний розвиток національної економіки України та світу в цілому.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Торговельно-економічні відносини — це система економічних зв'язків між країнами з приводу виробництва, розподілу, обміну та споживання товарів (послуг), що вийшли за межі відповідних національних господарств у зв'язку з безмежністю людських потреб та обмеженістю ресурсів. До основних форм МЕВ належать: міжнародна торгівля товарами і послугами; міжнародний рух капіталів і закордонних інвестицій; міжнародна міграція робочої сили; міжнародна кооперація виробництва та обмін у галузі науки і техніки; валютно-кредитні відносини [1, с.258].

Торговельно-економічні відносини посідають одне з перших місць на світовій арені з часткою 80% торговельних потоків світового обміну. Міжнародна торгівля історично перша форма міжнародних економічних відносин між країнами [2].

Міжнародна торгівля надає наступні можливості незалежним державам:

- розширює ринки збуту;
- поглиблює спеціалізацію, що сприяє підвищенню продуктивності, ефективному розподілу та використанню світових продуктивних ресурсів;
- міжнародна торгівля існує тільки при міжнародній фінансовій системі, що забезпечує конвертованість валют;
- дає можливість незалежним державам використовувати потоки товарів, послуг, капіталів і робочої сили з-за кордону за допомогою власних правил регулювання в інтересах розвитку;
- в довгостроковій перспективі підвищує рівень та якість життя населення країни [2].

Протягом щонайменше останніх трьох століть ведуться послідовні теоретичні дослідження в галузі міжнародної торгівлі, спрямовані на систематичне вивчення оптимальної поведінки країни на зовнішньоторговельній арені. Класично сформувались дві основні теорії на які спирається розвиток двосторонніх відносин між країнами: Теорія сталого розвитку та Теорія обмеженості ресурсами.

Обмеженість виробничих ресурсів є однією з важливих передумов розвитку і формування міжнародного ринку. Саме з цього питання почалося вивчення економіки як науки. Об'єктивною її основою є дія закону рідкості, знання якого дає можливість зрозуміти необхідність подолання суперечностей між зростанням потреб і обмеженістю виробничих ресурсів. Внаслідок даного визначення з'явилася теорія сталого розвитку.

Має місце чимало трактувань поняття “сталий розвиток”, проте всі вони базуються на визначенні Комісії ООН з розвитку навколишнього і природного середовища: “сталий розвиток” – це розвиток, який забезпечує потреби сучасного покоління, водночас не позбавляє майбутні покоління можливості задовольняти власні життєво необхідні потреби [3, с.39]. У такому контексті соціально-економічний розвиток повинен узгоджуватися з можливостями навколишнього природного середовища, тобто здійснюватися в умовах екологічної безпеки відтворюваних процесів, гарантувати нащадкам наявність повноцінного життєвого середовища і достатньої кількості природних ресурсів.

Для економічного розвитку держави характерний тісний взаємозв'язок саме цих трьох видів безпеки. Стан економічної безпеки оцінюється шляхом визначення відповідних економіко-соціальних показників та параметрів, що характеризують розвиток держави в цілому [4]. Недооцінка та нівелювання кожним з цих трьох складових може призвести до порушення стратегії сталого розвитку та підсилення неконтрольованих процесів.

Для оцінки співпраці країн, визначення можливостей та загроз в контексті двостороннього співробітництва необхідно враховувати показники у комплексі: економічні, правові, соціальні та інші. Авторами розширено та доповнено концептуальні підходи, напрацьовані науковою думкою щодо комплексної оцінки торговельно-економічного співробітництва.

Методика оцінки торговельно-економічного співробітництва двох країн повинна охоплювати такі питання:

1. Аналіз історико-правової (включаючи політичну та правову базу міжурядових, міжвідомчих та інших двосторонніх документів) складової відносин.

Започаткування італо-українського діалогу йде від першого міжурядового договору 15 квітня 1992 року. Саме він окреслив основні наміри італійських капіталовкладників у економіку України, зокрема перспективу відкриття Італійською Республікою кредитної лінії для України з метою допомоги виходу з економічної кризи. У 4-му пункті Заяви визначено, що економічне співробітництво стане складовою частиною діяльності зі сприяння реформам в Україні при узгодженні на міжнародному рівні в рамках групи семи найбільш розвинутих промислових країн та з Міжнародним валютним фондом [5, с.333].

На сьогодні, договірно-правова база українсько-італійських відносин налічує 32 документи (міжурядового та міжвідомчого характеру), з яких одна угода не набула чинності. 20 проектів перебувають на опрацюванні сторін [6]. Більшість правовідносин регулюється національними правовими актами та наднаціональними (у випадку Італії – законами ЄС).

Обидві сторони надали пріоритетного значення співпраці в галузі енергетики, транспорту, телекомунікацій. Як морські держави, Україна та Італія, можуть налагодити контакти і в суднобудуванні, адже в Україні існує потужна база для спорудження першокласних суден [6].

2. Місце країн у міжнародному поділі праці та на світовій арені;

Таблиця 1.

Участь України та Італії у міжнародних рейтингах за розрахунками останніх років *

Назва рейтингу	Рік розрахунку	Загальна кількість країн-учасниць	Середній показник у світі	Показник України	Показник Італії	Позиція України	Позиція Італії
1	2	3	4	5	6	7	8
HPI	2012	151	42,5	37,6	46,4	100	51
Doing Business	2013	185	н/в	н/в	н/в	137	73
GCI	2012-13	144		4,14	4,46	73	42

* розроблено на основі даних [7-9]

У таблиці 1 приведено 3 показники (Індекс Щасливої Планети [7], Індекс Ведення Бізнесу [8] та Світовий Індекс Конкурентоспроможності [9]), але для більш ширшого розуміння доцільно визначити й інші Індeksi, що, у зв'язку з глобалізаційними процесами та конкурентним середовищем розвиваються в геометричній прогресії.

- Основні товарні групи та партнери в світовій торгівлі.

З таблиці 2 можна зробити висновок що зовнішній товарообіг Італійської Республіки більше ніж у 10 разів переважає Український. Італія є експорт-орієнтованою країною, а Україна - навпаки. Водночас, Італія має більш вагомий внесок у світовій торгівлі. Серед усіх партнерів по експорту для України – Італія є стратегічно важливою країною, посідаючи 3 місце.

Таблиця 2.

Україна та Італія у світовій торгівлі *

Показник	Італія	Україна
1	2	3
Експорт, млрд. дол.	483,3	71,53
Місце у світі за експортом	10	51
Основні експортні товари	Вироби машинобудівної галузі, текстиль та одяг, виробниче устаткування, моторний транспорт, транспортне обладнання, хімікати, продукти харчування, напої і тютюнові вироби, мінерали та неферомістні метали	Феросплавні та не феросплавні метали, паливо та нафтопродукти, хімікати, машинне обладнання, продукти харчування
Основні партнери по експорту (у % до загального експорту)	Німеччина – 13,3 Франція – 11,8 США – 5,9 Іспанія – 5,4 Швейцарія – 5,4 Великобританія – 4,7	Росія – 27 Туреччина – 5,8 Італія – 4,6
Імпорт, млрд. дол.	469,7	86,8
Місці у світі за імпортом	13	37
Основні імпортовані товари	Вироби машинобудівної галузі, хімікати, транспортне обладнання, енергетичні продукти, мінерали та неферосплавні метали, текстиль та одяг, продукти харчування, напої, тютюнові вироби	Електроенергія, машини та обладнання, хімікати
Основні партнери по імпорту (у % до загального імпорту)	Німеччина – 16,5 Франція – 8,8 Китай – 7,7 Нідерланди – 5,5 Іспанія – 4,7	Росія – 30,5 Німеччина – 9 Китай – 8,9 Білорусь – 5,5 Польща – 5,3

*Розроблено на основі даних [10]

3. Оцінка ходу інтеграційних процесів і формування нормативно-правової бази багатосторонньої співпраці;

Україна та Італія є членами основних світових організацій та угруповань (МВФ, СОТ, ЮНІДО, МБРР, ВОІВ, ЮНЕСКО, ЮНІДО, Інтерпол та ін.) які створюють нормативно-правову базу рекомендаційного характеру та є основою для вирішення спірних питань країн-учасниць. Серед розбіжностей слід зазначити спрямованість інтеграційних процесів України до Росії та країн СНД, а до недоліків, на сьогодні, можна віднести відсутність взаємодії за участі регіональних об'єднань (Єврорегіонів).

4. Оцінка стану і перспективи торговельних відносин:

4.1. торгівля товарами та послугами

Розрахунки показників (таблиці 3) здійснюються за наступними формулами [12]:

1) зовнішньоторговельний оборот:

$$Z_{TO} = E + I, \quad (1)$$

де Z_{TO} – зовнішньоторговельний оборот України в цілому чи відносно певної країни-торговельного партнера; E – обсяг експорту в цілому чи в певну країну; I – обсяг імпорту в цілому чи з певної країни.

2) сальдо зовнішньої торгівлі (чистий експорт):

$$C_{ЗТ} = E - I, \quad (2)$$

де $C_{ЗТ}$ – сальдо зовнішньої торгівлі.

3) важливість зовнішніх ринків певних країн для експорто-орієнтованих галузей національної економіки:

$$B_E = \frac{E_i}{E_{ЗАГ}} \cdot 100\%, \quad (3)$$

де B_E – рівень значимості зовнішнього ринку певної країни; E_i – обсяг експорту України в і-ту країну; $E_{ЗАГ}$ – обсяг загального експорту України в країни світу.

4) важливість зовнішньої торгівлі з певними країнами для імпорто-орієнтованих галузей національної економіки:

$$B_I = \frac{I_i}{I_{ЗАГ}} \cdot 100\%, \quad (4)$$

де B_I – рівень значимості зовнішньої торгівлі України з певною країною для насичення внутрішнього ринку; I_i – обсяг імпорту з і-ї країни; $I_{ЗАГ}$ – обсяг загального імпорту України з країн світу.

5) відкритість національної економіки:

- експортна квота

$$E_K = \frac{E_{ЗАГ}}{ВВП} \cdot 100\%, \quad (5)$$

Таблиця 3.

Показники торгівлі товарами та послугами між Україною та Італійською Республікою за 2005-2012 роки *

Показник		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 (9 міс.)
Експорт, млн. дол. США	Світ	40363,10	45873,50	58335,00	78708,60	49294,00	63164,6	79186,418	60802,72
	Італія	1967,98	2596,19	2785,36	3077,58	1349,17	2539,60	3161,34	1795,64
Імпорт, млн. дол. США	Світ	39071,30	48758,00	65598,60	92003,30	50606,60	66189,90	85243,39	67275,92
	Італія	1049,82	1493,11	1844,07	2486,53	1152,29	1425,50	2065,65	1673,56
Зовнішньоторговельний оборот, млн. дол. США	Світ	79434,40	94631,50	123933,6	170711,9	99900,60	129354,5	164429,81	128078,6
	Італія	3017,80	4089,30	4629,43	5564,11	2501,46	3965,10	5226,99	3469,20
Сальдо зовн. торгівлі, млн. дол. США	Світ	1291,80	-2884,50	-7263,60	-13294,7	-1312,60	-3025,30	-6056,98	-6473,20
	Італія	918,16	1103,08	941,29	591,05	196,88	1114,10	1095,69	122,07
Частка експорту України в країні світу відносно заг. експорту, %	Світ	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
	Італія	4,88	5,66	4,77	3,91	2,74	4,02	3,99	2,95
Частка імпорту України з країн світу відносно заг. імпорту, %	Світ	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
	Італія	2,69	3,06	2,81	2,70	2,28	2,15	2,42	2,49
Частка експорту України в країні світу відносно ВВП, %	Світ	46,86	42,57	40,87	43,73	41,99	46,30	47,92	34,53
	Італія	2,28	2,41	1,95	1,71	1,15	1,86	1,91	1,02
Частка імпорту України з країн світу відносно ВВП, %	Світ	45,36	45,25	45,96	51,12	43,10	48,52	51,59	38,20
	Італія	1,22	1,39	1,29	1,38	0,98	1,04	1,25	0,95
Індекс товарності ек. України, %	Світ	92,21	87,82	86,84	94,84	85,09	94,82	99,51	72,73
	Італія	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в

*Розроблено на основі даних [11; 13]

де E_K – експортна квота; $E_{ЗАГ}$ – обсяг загального експорту України; ВВП – валовий внутрішній продукт країни [12].

- імпортна квота

$$I_K = \frac{I_{ЗАГ}}{ВВП} \cdot 100\%, \quad (6)$$

де I_K – імпортна квота; $I_{ЗАГ}$ – обсяг загального імпорту України; ВВП – валовий внутрішній продукт країни:

6) ступінь участі країни в міжнародному поділі праці:

$$t = \frac{E_{2m} + I_{2m}}{ВВП} \cdot 100\% \quad (7)$$

де t – індекс товарності національної економіки.

Протягом останніх років, за даними держкомстату України, Італія стабільно посідає місце одного з провідних торговельно-економічних партнерів України серед країн Європейського Союзу та світу. За результатами 9 місяців 2012 року Італія увійшла до переліку 10 країн світу, в торгівлі з якими спостерігався найбільший обсяг зовнішньоторговельного обороту товарами, зайнявши шосте місце. Серед країн Європи Італія посіла 3 місце.

За 9 місяців 2012 року товарообіг між Україною та Італією склав 3329,823 млн. дол. США (зменшився на 11,4% у порівнянні з відповідним періодом 2011 року). Експорт товарів склав 1694,265 млн. дол. США (зменшився на 28,8%), імпорт – 1635,558 млн. дол. США (збільшився на 18,7%). Позитивне сальдо складало 58,707 млн. дол. США [6].

За даними Держкомстату, станом на 01.01.2013 Італія займає 5 місце серед країн-експортерів української продукції.

Основні товари українського експорту в країну, тис. дол. США:

- 72 чорні метали – 1 172 048 (47%)
- 12 насіння і плоди олійних рослин – 318 158 (13%)
- 10 зернові культури – 221 887 (9%)
- 31 добрива – 140 520 (6%) [14]

4.2. інвестиційне співробітництво,

Таблиця 4.
Інвестиції з Італійської Республіки в Україну за період 2005-2012 рр. *

Рік	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	9 міс. 2012
Сума ПІІ млн. Дол. США	106,1	117,4	132,9	150,4	914,2	992,2	982,4	965,9
Приріст, %	-	10,65	13,20	13,17	507,85	8,53	-0,99	-

*Розроблено на основі даних [13]

Як можна побачити з таблиці 4 інвестиційні потоки щороку збільшуються. Серед 123 країн-інвесторів за обсягами інвестицій Італія, як і в минулому році, продовжує займати 11 місце. Цей факт є, безперечно, дуже вагомим, оскільки Італія не є країною з офшорною зоною, тому інвестиції надходять саме на розвиток підприємництва.

4.3. валютно-фінансові відносини,

В таблиці 5 зазначено основні фактори руху позичкового капіталу між Україною та Італією. Це дає змогу оцінити стабільність валютно-фінансової системи.

Таблиця 5.
Фактори руху позичкового капіталу України та Італії за 2010-12 рр. *

Фактор	Роки	Україна	Італія
1	2	3	4
Середній рівень ставки проценту за кредит комерційних банків, %	2010	17	5.2
	2011	15,95	4.6
	2012	16	4.2
Темп росту інфляції за рік, %	2010	15.9	0.8
	2011	-33.2	-24.1
	2012	-75	3,9
Ставки оподаткування доходів нерезидентів, %	2010	15	1.5
	2011	15 (17)	1.5
	2012	15 (17)	1.5

*Розроблено на основі даних [11; 14]

Доходи нерезидента Італійського походження в Україні оподатковуються за такими правилами (згідно із угодою про уникнення подвійного оподаткування): дивіденди – 5(20)/15; Проценти – 10%; Роялті – 7% [15].

4.4. індикатори ринку праці та трудова міграція населення,

Таблиця 6.
Індикатори ринку праці України та Італії за 2005-12 рр. *

Показник	Рік	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Країна								
Офіційний рівень безробіття, %	Україна	3,1	4,3	2,3	6,4	8,8	8,3	7,9	8,5
	Італія	7,7	6	6,2	6,8	7,8	8,0	8,4	10,9
Фактичний рівень безробіття, %	Україна	9,5	6,8	6,4	6,4	9,1	9,1	8,7	10,1
	Італія	8	6,4	6,7	7	7,6	9,0	9,1	12,2
Рівень середньої зарплати, дол. США	Україна	157,28	206,14	267,52	342,88	244,63	279,9	321,6	394,8
	Італія	2447,1	2523,96	2670,7	2964,18	3164,1	3216	3254	3320
Рівень середньої зарплати в промисловості, дол. США	Україна	188,69	240	307,72	382,94	271,72	322,5	385,4	437,5
	Італія	2445,24	2526,42	2597,76	2975,3	3178,2	3221	3269	3325
Середній рівень / діапазон ¹ оподатк. доходів фіз. осіб, %	Україна	15	15	15	15	15	15	15	15
	Італія	23-43	23-43	23-43	23-43	23-43	18-45	18-45	18-45
ВВП на душу населення, дол. США	Україна	7000	6600	7200	7400	6300	7000	7300	7600
	Італія	28700	30900	31900	31500	29900	31000	31000	30100
Наявність державної соціальної допомоги для іммігрантів ²	Україна	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т
	Італія	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т
Складність отримання візи в країни світу громадян України ³	Україна	С	С	С	С	С	С	С	С
	Італія	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в
Складність отримання візи в Україну громадянам інших країн ³	Україна	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в	н/в
	Італія	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л

¹ – діапазон оподаткування визначається мінімальною та максимальною ставками оподаткування доходів;

² – наявність або відсутність соціальної допомоги відповідно позначається літерами "Т" та "Н";

³ – ступінь складності описується трьома характеристиками: "складно", "помірно" та "легко" з відповідними позначеннями "С", "П", "Л", що заносяться в таблицю.

*Розроблено на основі даних [11; 13; 14; 16; 17]

У таблиці 6 зображено основні індикатори ринку праці в Україні та Італії що є основними каталізаторами міграційного руху населення. Складність отримання візи є суб'єктивним показником та оцінюється у сукупності з дипломатичними домовленостями між країнами.

4.5. показники інтенсивності науково-технічного співробітництва.

На даний час, між Україною та Італійською Республікою утворилась сприятлива ситуація у науково-технічному співробітництві. Між країнами на міждержавному, міжвідомчому та міжурядовому рівнях підписано 11 угод (з урахуванням співпраці університетів та наукових парків), розроблено більше 30 науково-технічних проєктів, більше 100 наукових розробок та близько 500 патентів [18] починаючи з визнання Італією України як незалежної держави і станом на 1 січня 2013 року.

5. Реалізація проєктів (існуючих та перспективних) в сфері ПЕК, промисловості, в галузі сільського господарства, транспорту, науково-технічного співробітництва, екології та освіти, тощо;

6. Політика державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності - аналіз тарифних, нетарифних та валютно-кредитних обмежень на товари у взаємній торгівлі. Дане питання необхідно розглядати в розрізі як методів регулювання так і в принципах застосування інструментів (стримування/ стимулювання експорту/ імпорту); Усі спірні питання регулюються світовими організаціями до яких входять країни. Існує режим найбільшого сприяння в Україні щодо Італійських підприємств.

7. Визначення сценаріїв розвитку торговельно-економічних відносин з виділенням позитивних і негативних тенденцій (у розрізі товарних груп), з виявленням ризиків і можливостей;

Для визначення можливих сценаріїв розвитку доцільно використовувати звіти з Міжнародного Економічного Форуму та інших організацій які приводять підсумки глобальних ризиків та тенденції змін у світовому господарстві з їх урахуванням.

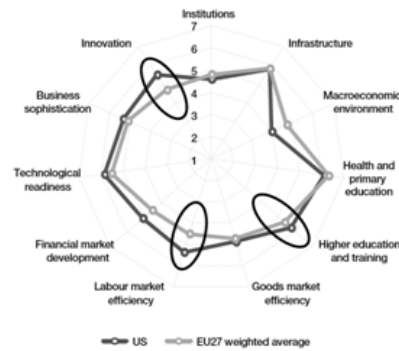

Рис. 1. Розрив у конкурентоспроможності галузей економіки країн Європейського Союзу та США [9]

Так, з рисунку 1 можна зробити висновки, що пріоритетними напрямками розвитку для країн ЄС є підвищення ефективності праці робітників, вища освіта і професійна підготовка та інновації для досягнення рівня США у даних напрямках. Україна має свої програми розвитку до яких відносяться ЗАКОН УКРАЇНИ “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні”, Закон України “Про пріоритетні напрями розвитку науки та техніки”, тощо.

8. Економічний ефект або втрати з рекомендаціями по структурі товарних груп в розрізі країн.

Висновки. У роботі представлено та реалізовано концепцію оцінки торговельно-економічних відносин для України та Італії, яка дозволяє проаналізувати співробітництво країн. Ідея базується на комплексному підході, в процесі якого виділяються найбільш сприятливі сегменти взаємодії, визначаються пріоритетні напрями розвитку двосторонніх відносин. У зв'язку з плінністю інтеграційних процесів постало питання всебічної оцінки та швидкого реагування на зміну факторів що сприяють розвитку торговельно-економічної співпраці.

Українсько-Італійський потенціал взаємодії має фундамент сприятливого правового, економічного та соціального середовища. На сьогодні, Італія є одним із пріоритетних партнерів Українського підприємництва, посідаючи 3 місце серед країн-партнерів по експорту, 11 місце серед країн-інвесторів. Для подальшої спільної співпраці доцільно розробити план заходів щодо залучення Італійського капіталу в економіку України, одним з яких є інформаційна база щодо оподаткування, правил ведення бізнесу, можливостей різних форм співпраці з державою (державно-приватне партнерство, спільні підприємства, тощо), створення сприятливої атмосфери як на соціальному так і політичному рівнях.

Список використаних джерел:

- Беляев О.О. Політичнаекономія: Навч. посібник / О.О. Беляев, А.С. Бебело— К.: КНЕУ, 2001. — 328 с.
- Дергачев В.А. Международные экономические отношения. Учебник для вузов, / В.А. Дергачев - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. - 368 с.
- Шубравська О. Сталий економічний розвиток: поняття і напрям досліджень [Текст] / О. Шубравська // Економіка України. - 2005. - № 1. - С. 39-42.
- Кахович Ю.О. Спільні підприємства та їх роль у контексті стратегічних пріоритетів України / Ю. О. Кахович // Вісник Академії митної служби України. Серія: “Економіка”, - 2010, - № 1(43) - С.109-115.
- Спільна заява з питань економічних відносин між Урядом України і Урядом Італійської республіки. // Зібрання чинних міжнародних договорів України. Офіційне видання. / За ред. А. М. Зленка. Т. II, Кн. 1. - К. 2002. - С. 332 - 334.
- Державна підтримка українського експорту: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України –[Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: http://ukrexport.gov.ua/ukr/country_brief/?country=ita.
- Звіт «The (un) Happy Planet Index 2.0» / Організація по розрахунку Індексу Щастя від 2010 року, - 10 с.
- Ranking of economies – Doing Business – World Bank Group/ International Finance Corporation – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://www.doingbusiness.org/rankings>.
- The Global Competitiveness Report 2012-2013: World Economic Forum / Prof. Klaus Schwab – 2012. – 545 p.
- The world Factbook: Central intelligence agency [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>.
- Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
- Герасимчук В.Г., Войтко С.В. Міжнародна економіка: Навч. посібник. / В.Г. Герасимчук, С.В. Войтко – К.: Знання, 2009. - 302 с.
- Україна та Італія: Посольство України в Італійській Республіці. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://italy.mfa.gov.ua/ukraine-it/trade>.
- Офіційний сайт статистики Італії. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://www.istat.it/it/prodotti/banche-dati>.
- Стаття 160. «Особливості оподаткування нерезидентів»: Податковий Кодекс України Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, №13-14.
- Середній рівень заробітної плати: Міжнародна організація праці. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: http://laborsta.ilo.org/data_topic_E.html.
- Organization for Economic Co-operation and Development, OECD [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: http://www.oecd.org/home/0,2987,en_2649_201185_1_1_1_1_1,00.html.
- World Intellectual Property Indicators - 2011 Edition/ World intellectual property organization –[Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: http://www.wipo.int/export/sites/www/ipstats/en/wipi/pdf/941_2011_section_a.pdf.

Стаття надійшла до редакції 18.05.2013 р.